

RENAȘTEREA

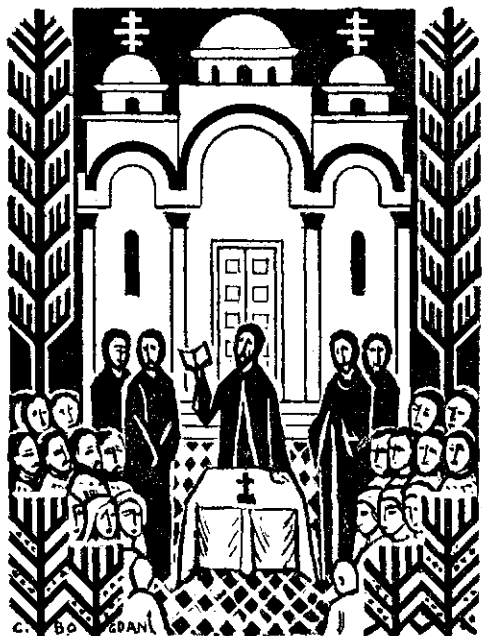
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
— Abonamentul: 450 Lei la an —

Redactor: **Protoereu D. ANTAL**
CLUJ, Strada Iuliu Maniu Nr. 31

CUPRINSUL:

Prof. D. Antal: Pelerinajele la mănăstiri. — Constituirea F. O. R.-ului în țara Moșilor. — *Prof. Sextil Pușcariu:* Misiunea istorică a ortodoxiei române. — Daruri pentru Catedrala din Cluj. — Cronică. — Circular și comunicat oficial. — Concurs pentru primirea de studenți în Academia teologică din Cluj. — Publicație de licitație. — Concursuri pentru întregirea parohiilor: Mogoș-Valea-Barnei, Lulieriu și Hodac.



Dr. Iosif Traian Badescu Episcopul Caransebeșului.

Martți dimineața la 11 Iulie, a trecut la cele vecinice vrednicul arhipăstor al Eparhiei Caransebeșului.

Înmormântarea a fost Joi în 13 l: c., după masă, — fiind delegat din partea Eparhiei Noastre dl Consilier și Rector al Academiei teologice *Dr. Ioan Vască.*

După știrile telegrafice, întreagă avertura a lăsat-o prin testament, Eparhiei, iar mult regretatul a fost înmormântat în comuna sa natală, lângă părinții săi.

Fie-i țărâna ușoară — și memoria binecuvântată!

Pelerinajele la mănăstiri.

Puținele mănăstiri și schituri ce le avem în cuprinsul eparhiei noastre, își au hramul Adormirea Maicii Domnului, una Sftul Ilie și alta Nașterea Născătoarei de Dumnezeu. Hramurile au fost alese ca să se potrivească în timp de vară și să dea prilej mai ușor credincioșilor noștri de a le cerceta, fără vre-o greutate deosebită de găzduire. La mănăstirile noastre unde hramul se serbează de mai mulți ani, s'au statornicit adevărate sărbători religioase, cari pun în mișcare credincioși din depărtări de zeci de kilometri.

Până acum am asistat la sărbătorile de hram ale mănăstirilor din Toplița, Rohia, Pietra-Fântânelelor și Dragomirești și am rămas cu cele mai frumoase amintiri duhovnicești și religioase. Am văzut la ele o adevărată revărsare de credință și mai ales de pocăință. În deosebi mărturisirile ce se fac îți lasă adâncă impresie. Credincioșii nestânjiniți de cunoașterea personală a duhovnicilor, își revarsă sufletul întreg cu toate greșalele și păcatele ce le-au săvârșit în întreg cursul vieții și dacă găsesc duhovnici buni, negrabnici și cu pătrundere în însemnătatea nemăsurată a acestei taine, se îndepărtează cu adevărată deslegare și ușurare sufletească. Înfrățirea în rugăciune a unui grup de mii de credincioși veniți din diferite sate, sau chiar ținuturi, face o atmosferă foarte prielnică consolidării bisericii noastre. Pelerinii toți duc impresii religioase, cari prin povestiri se răspândesc și 'ntre cei ce n'au putut lua parte, ba dacă impresiile sunt eșite din comun prin servicii religioase majestoase, prin cuvântări impresionante, provoacă îndemn de pelerinaj și la cei indiferenți.

Iată tot atâtea împrejurări importante, cari le ținem de necesare să le relevăm acum în preajma serbărilor de hram ce se pregătesc la mănăstirile și schiturile din cuprinsul eparhiei noastre. Veneratul Consiliu Eparhial printr'o circulară a îndrumat organele noastre parohiale să dea toată atențiunea organizării acestor sărbători de hram, chiar și acolo unde este numai un

loc cu tradiție de mănăstire, unde până azi din diferite motive nu s'a făcut nimica. În eparhia noastră sunt doar atâtea locuri cu tradiții de mănăstiri, cari acum reînviat ar trezi ușor curiozitatea religioasă a credincioșilor noștri și le-ar pune în lucrare sentimentul religios amortit de forme cu cari s'a obișnuit. Ca să poată reuși o astfel de re'nprospătare a tradițiilor locurilor mănăstirești, trebuie să se însoțească mai multe parohii laolaltă. Inițiativa ar trebui să o ia președinții cercurilor religioase și cu o propagandă potrivită să îndemne la pelerinaj pe credincioși. Unde sunt însă mănăstiri, până într'o rază de 60—100 klm., ținta propagandei să fie pelerinajul la mănăstiri, la care pelerinaj să anunțe înainte că participă însuși preotul. Preoții înșiși prin munca de duhovnici și slujitori ce o vor presta, se vor întoarce pe lângă experiențe și cu o mare dosă de mulțumire sufletească, atât de necesară re'nprospătării entuziasmului pastoral.

Folosiți deci, frați preoți, prilejul sărbătorilor de hram la mănăstiri, atât pentru hrana voastră sufletească cât și pentru a credincioșilor voștri!

Prot. D. Antal.

Constituirea F. O. R.-ului în țara Moșilor.

„Frăția Ortodoxă Română“ secția eparhiei Cluj, pe lângă unele deplasări de propagandă creștină în satele din jurul Clujului, și-a început și constituirea cercurilor protopopești.

Astfel Duminecă în 25 Iunie a. c. s'a constituit cercul din protopopiatul Câmpeni. În acest scop au plecat dela Cluj d-nii: avocat *Dr. P. Meteș*, prof. *Dr. S. Oprean*, *Dr. A. Buzdug* și *Dr. O. Bucevschi*.

Dimineața, în prezența unui mare număr de credincioși, s'a săvârșit sf. liturghie de către P. O. D. protopop *S. Furdui-Câmpeni*, prof. *Dr. A. Buzdug-Cluj*, pr. *N. Oneș-Peleș*, *D. Dragomir-Certege*, *Gh. Scrob-Săcătura*, *C. Palade-Câmpeni* și diacon prof. *Dr. O. Bucevschi-Cluj*, răspunsurile fiind date de excelentul cor mixt local, sub conducerea vrednică a dlui *Emil Mihon*. A predicat dl prof. *Dr. A. Buzdug*. Mânecând dela cuvintele: „Priviți paserile cerului“ din

evanghelia zilei, P. C. Sa talmăcește pe înțelesul tuturor existența, atotputernicia și dreptatea lui Dumnezeu și îndeosebi providența divină. Aducând diferite exemple foarte potrivite în sprijinul celor afirmate, îndeamnă în cuvinte calde pe toți să urmeze calea Domnului, curățind inimile de buruienile certurilor, neînțelegerilor, pizmei și ale altor păcate, ascultând totdeauna de glasul sf. evanghelii, și în cazul acesta Tatăl cel ceresc poartă grijă de toți bunii credincioși. Predica aceasta a fost o foarte potrivită introducere pentru cele ce-au urmat.

P. O. D. protopop *S. Furdui* prezintă pe dnii delegați dela Cluj, arătând rostul venirii la Câmpeni. Apoi dl adv. *Dr. P. Meteș*, ca președinte al adunării de constituire, în calde cuvinte, izvorite din sufletul său credincios, arată originea F. O. R.-ului și scopul ce-l urmărește în timpul de față, când, după războiu, fel de fel de secte și dușmani ai Bisericii și neamului nostru, caută cu orice preț să abată pe credincioși dela legea și tradițiile strămoșești.

Urmează la cuvânt dl prof. *Dr. Oprean*, originar din țara Moșilor. Dsa stăruind asupra originii neamului nostru, schițează în cuvinte pline de viață și în neîntrecută formă populară, credința Romanilor și Dacilor, arătând erorile și absurditățile păgânismului și sublimitatea religiei creștine, păstrată în formă nefalsificată de Biserica noastră ortodoxă. Inzistă apoi asupra puterii pe care credința adevărată o are în mijlocul poporului, și dezastrul ce urmează când acesta se abate dela ea, aducând ca pildă distrugerea marelui împărății romane, și în timpul prezent, situația din Rusia, unde dușmanii credinței creștine, au izbutit să arunce în prăpastie un mare popor. În legătură cu această stare arată binele, care a rezultat totdeauna pentru neamul nostru dela Biserica strămoșească, și motivele care grăesc pentru alipirea tot mai strânsă de ea. În această direcție, F. O. R.-ul va lucra cu osârdie, chemând pe toți la muncă sfântă pentru neam și lege. Cuvintele dlui prof. Oprean au răscolit adânc sufletul credincioșilor.

După cuvântarea dlui prof. Oprean, urmează conferința dlui prof. *Dr. O. Bucevschi*, despre „Ortodoxie“. Arătând împrejurările în care s'a înființat F. O. R.-ul, la îndemnul P. Sf. Episcop Nicolae Ivan dela

Cluj, și scopul ce-l urmărește această asociație a mirenilor, conferențiarul lămvrește superioritatea ortodoxiei față de celelalte confesiuni creștine, insistând îndeosebi asupra importanții cultului divin în viața credincioșilor, și asupra realizărilor făcute de neamul românesc sub aripa protecției ortodoxiei.

După conferință, dl prof. Furdui propune lista comitetului, compus din intelectualii și fruntașii din localitate și satele ce aparțin acestui protopopiat, în frunte cu dnii Dr. Z. Chirtop, Dr. Pașca, Dr. Furdui. Lista fiind primită cu unanimă însuflețire, dl protopop mulțumește tuturor celor prezenți pentru dragostea ce-o arată față de această nouă instituție, la fel și delegaților. Adresează totodată un frumos cuvânt de sinceră recunoștință și laudă *P. Sf. Episcop Nicolae Ivan*, pentru grija veșnic trează ce-o are pentru toți credincioșii Eparhiei.

Terminându-se lucrările, dl adv. Dr. P. Meteș mai adresează un cald cuvânt de îndemn creștin poporului, și încheie adunarea, într-o atmosferă de evanghelică însuflețire pentru Biserica strămoșească.

Misiunea istorică a ortodoxiei române.*)

Precum călătorului trudit, care nu-și mai găsește drumul prin locuri necunoscute, sunetul de clopot al unei biserici apropiate îi dă orientare și-i umple sufletul neliniștit de nădejde nouă, — astfel a sunat chemarea noastră.

De pe poteci încălcite, pe care mergeam desorientați și fără călăuze sigure, ne adună la un loc clopotul *conștiinței noastre de creștini, de ortodocși și de Români*.

Subt acest întreit aspect se prezintă programul „*Frăției Ortodoxe Române*“.

Voim, înainte de toate, să deschidem larg ușile noastre Mântuitorului; să ascultăm iarăși cu evlavie cuvântul lui, în care e cuprins adevărul vecinic, întăritor de suflete; născocitor de avânturi și plin de mângâiere; de filosofia cuprinsă în Evanghelie, divină și în același timp adânc umană, avem nevoie mai mult decât oricând; în învățăturile ei voim să ne crească copiii.

Niciodată, poate, în cursul istoriei, omenirea nu s'a găsit la o întorsătură de drum mai repede decât în zilele noastre. Nouă ne e dat să îngropăm un secol și să începem un veac nou. Temeliile pe care societatea clădea înainte de războiu s'au do-

vedit șubrede; tot ceea ce părea tare și sigur a devenit labil și problematic; acolo unde ni se părea că trebuie să căutăm fericirea, descoperim un gol cumplit și iluzii sfărțate.

Tot mai puternic se vedește în noi trebuința să evadăm din lanțul materialismului, să trecem dincolo de hotarul raționalismului. Tot mai fierbinte simțim, în mijlocul ruinelor unui veac robit tehnicii, nevoia să realizăm o lume nouă și mai bună, ai cărei idoli să nu mai fie confortul sterp și vana prosperitate materială.

Dar ca să începem o viață nouă ne lipsește tăria sufltească, pe care n'o poate da decât o credință sinceră, tare și neșovăitoare.

De aceea, ascultând glasul conștiinței noastre de creștini, am înscris în statute ca prim punct de program *să realizăm în viața personală și familială a membrilor „Frăției“ învățăturile Mântuitorului*, generatoare de optimism, izvor de nădejdi mereu înnoite.

Această realizare nu ne-o putem imagina însă decât *în cadrele ortodoxiei*.

Dați-mi voie ca asupra acestui punct să insist ceva mai mult, căci din nenorocire noi nu avem încă o *concepție și o ideologie ortodoxă*. A o crea e unul din punctele de căpetenie ale programului nostru.

Nu demult un învățat prof. al Universității din Zagreb a spus că, între toate neamurile din sud-estul Europei, Românii sunt singurul popor fără istorie.

În zilele noastre, când genunchii se pleacă cu aceeași pietate în fața mormântului lui Napoleon de subt domul mareț al Invalizilor și înaintea lăspei de subt Arcul de Triumf, locul de odihnă al ostașului necunoscut, — o asemenea afirmație e absurdă.

E adevărat că documentele vorbesc târziu și rar despre Români. Cu atât mai elocvent vorbește însă limba noastră. Ea ne arată că dela stingerea vieții romane în orașele înfloritoare dela cursul inferior al Dunării și până la întemeierea principatelor, strămoșii noștri au dus o viață patriarhală de păstori și mici agricultori. Între neamurile de cuceritori de alt grai, care s'au așezat peste ei, ei au izbutit să-și păstreze individualitatea etnică, multumindu-se să stăpânească munții, pe care nimeni nu-i râvnea, dela Pind și Olimpul unde odinioară sălășluiau zeii Grecilor antici, până în Alpii Dinarici și în Carpații cehoslovaci și polonezi. Stăpânitorii șesurilor, adesea schimbători, lăsau neturburați, cu vechile lor instituțiuni de drept, pe acești Valahi plătitori de dijme, iscusiți fabricanți de brânzeturi și prețioși furnisori de lână, care pe caii lor mărunți, făceau transporturi pe drumuri lungi și a-nevoioase, cunoscute numai de ei, și dădeau soldați viteji pentru apărarea hotarelor.

Autohtoni așezați aici de totdeauna, dreptcredincioși din clipa când s'au pomenit, neavând în mijlocul lor aventurieri ambițioși, care să râvnească coroană domnească, ei au trecut prin aproape întregul ev mediu nerelevați de croncari. Căci aceștia erau deprinși să pomenească numai evenimentele anormale, erau impresionați de năvăliri, de războaie și de cuceriri cu arma brutală, și, în chiliile lor

*) Conferință ținută la 14 Mai a. c., în sala Prefecturii din Cluj, de Prof. Sextil Pușcariu.

monahale, urmăreau cu atenție doar izbânzile călugărilor misionari plecați să convertească pe „schismatici“ la catolicism.

Dar, fără să lase dăre de foc în urma lor și fără să înscrie pagini stropite de sânge în letopisețe, vechii Români au îndeplinit o importantă misiune istorică în toată această lungă epocă a mucenicilor și eroilor necunoscuți: s'au păstrat, cu limba lor latină și cu calitățile lor de rasă, pe locurile unde fuseseră așezați. Mai mult decât atâta: ei au dus romanitatea dincolo de limitele până la care ajunsese puterea de expansiune a Romei.

Câți din stăpânitorii lor vremelnici se pot lăuda cu o astfel de faptă istorică? Ce a rămas de pe urma unui Atila, pomenit pe atâtea pagini ale vechilor istoriografi?

Dacă strămoșii noștri au putut împlini misiunea lor istorică, aceasta se datorește ortodoxiei lor, cea mai tolerantă între religii, recomandând blândețea și supunerea, nerăvnind mărirea, și păstrând neschimbate formele creștinismului original. Acestea se potriveau de minune cu felul patriarhal de trai al strămoșilor noștri, pentru care preotul-tăran, ieșit din sânul lor, era „părintele“, care le cunoștea durerile și le dădea sfaturi, iar credința ce-o propovăduia era „legea românească“. Codul acestei legi, pe care nici un parlament nu-l poate modifica, avea numai douăsprezece articole, cele douăsprezece „încheieturi“, care începeau cu „cred într'unul Dumnezeu tatăl“ și sfârșeau cu „aștept învierea morților și viața veacului“.

Oriunde strămoșii noștri s'au abătut dela această lege strămoșească, în Dalmația, în Istria, în Moravia și Galiția, și în atâtea cazuri în Ardealul nostru, ei și-au pierdut și limba, fiind înghițiți de popoarele catolice în mijlocul cărora trăiau.

Ortodoxia a fost în toate vremile pavăza naționalității noastre.

Cultura românească nu poate fi concepută în cadrul catolicismului.

E adevărat că ortodoxismul nostru ne-a legat atât de strâns de Orient, încât noi nu ne-am putut împărtăși de puternicul val al Renașterii, întemeiat pe catolicism; că influențele apusene au avut efectul unor înviorări în dezvoltarea noastră culturală; dar nu-i prea puțin adevărat că e o mare eroare a susține, cum o fac unii, că pentru poporul nostru ar fi fost o fericire dacă ar fi îmbrățișat religia catolică.

Chiar dacă el s'ar fi putut menține cu limba lui, nu e tocmai greu să găsești, care i-ar fi fost dezvoltarea ca popor catolic, căci cunoaștem istoria popoarelor învecinate. Condamnați să ținem piept năvălii musulmane, așezați între popoare mult mai puternice decât noi, în conflict unul cu altul, noi n'am fi avut posibilitatea materială să dezvoltăm o viață culturală proprie și am fi fost reduși la rolul de imitatori slugarnici ai culturii apusene, precum au fost și alte neamuri din raza năvălirilor turcești.

Care a fost aportul Ungurilor sau al Croaților catolici, vecini ai Germanilor și Italianilor, la mișcarea Renașterii? Câteva opere de imitație, mai mult sau mai puțin izbutite.

Catolici, am fi avut, probabil, și noi, prin orașe, biserici mari de piatră, în stil gotic, precum le-au zidit Sașii în Brașov, Sibiu sau Cluj. N'am avea în schimb bisericile lui Ștefan cel Mare sau Petru Rareș, cu podoaba lor de picturi murale. Din punct de vedere pur artistic, bisericile ce dau orașelor ardeleni un aspect mai „occidental“, n'au mare importanță, căci ca ele găsești multe în nenumărate orașe din apus. Un istoric de artă le preferă bisericuțele românești de lemn din Nordul Ardealului, elegante în linii, armonioase în proporții și originale în concepție, clădite de bărdași țărani, frați buni cu cei ce au născocit versurile Mioriței și melodia ciobanului care și-a pierdut oile, opere de artă minoră dacă vrei, dar capodopere de artă.

Numai cel ce primește fără critică afirmații devenite clișeu, poate admite părerea aproape curentă, că o trecere la catolicism ne-ar fi integrat cu sute de ani mai de vreme în familia popoarelor romanice.

E o iluzie pe care faptele o desmint.

Această reintegrare în familia popoarelor romanice n'a făcut-o Blajul greco-catolic, ci Iașii și Bucureștii ortodocși. Pentru Românii ardeleni trecuți la Unire, drumul spre Roma ducea prin Viena.

(Va urma)



Iubileul protopopului ort. rom. Teodor Hermann din Dej. Acest vrednic protopop și-a serbat în ziua de Luni 10 Iulie c., jubileul de 50 ani al preoției sale, azi în frumoasa etate de 78 ani. S'a născut în comuna Văleni, jud. Someș, în anul 1855. A fost hirotonit întru preot la 10 Iulie 1883 și numit administrator parohial în orașul Dej, iar în 26 Oct. 1885 instituit de protopop al protopopiatului ort. rom. Dej, și în 1 Iulie 1928 s'a retras la pensie. Dânsul a fost unul dintre cei mai de seamă protopopi ai Ardealului, muncind cu mult zel și abnegațiune laudabilă pentru neamul românesc și pentru biserica strămoșească. Acest protopop a înființat în jud. Maramureș în Decembrie 1900, între nespuse greutăți și lupte, prima parohie ort. rom. în comuna Săcel. De aci s'a lătit ortodoxismul românesc în multe comune din acel județ. Are decorațiile: medalia de aur cl. I „Răsplata muncii pentru biserică“, „Coroana României în gradul de ofițer“ și „Coroana României în gradul de comandor“.

Parastas pentru eroii naționali Horia, Cloșca și Crișan. Au trecut ani de zile și la memoria și jertfa acestor eroi nu

s'a prea gândit nimeni. Acum Biserica ort. rom. din Cărpiniș și-a însușit frumosul plan ca în fiecare an, la sf. Ap. Petru și Pavel, să ridice un parastas pentru acești eroi. Meritul de inițiatori se datorește tinărului și însuflețitului preot Gh. Gligor și vrednicului notar Septimiu Simu. Începutul s'a făcut în anul acesta, când în ziua de 29 Iunie a fost o adevărată serbare națională la ridicarea acestui parastas. Au participat toate autoritățile din Abrud, popor mult, armata, dnii ofițeri și muzica militară a Bat. 5 Vânători de munte. La sf. Liturghie în biserică a cântat înălțător corul mixt din Abrud, condus de dl prof. C. Hagea. Au servit preoții I. David, Gh. Gligor și N. Gavra. După terminarea sf. Liturghiei, parastasul s'a oficiat în curtea bisericii de aceiași preoți. La sfârșitul serviciului mai întâi a vorbit păr. I. David, cu bogate amănunte, scoțând în evidență jertfa și meritul eroilor și făcând apel pentru ridicarea unei cruci în memoria celor trei eroi. Apoi a vorbit dl Ioan Micu, dir. școlii secundare de băieți din Abrud, care văzând lipsa unei școli în comuna Cărpiniș, a făcut apel, donând 500 Lei, pentru clădirea unei școli primare cu numele eroilor. De încheiere a vorbit foarte simțit și pătrunzător parohul locului, Gh. Gligor, scoțând în evidență legăturile avute de eroi cu această comună și mulțumind tuturor pentru osteneală. *N. Gavra.*

Al XVIII-lea ajutor din „Fondul ajutorului preoțesc“, în sumă de 52.500 Lei, s'a acordat familiei fieiertatului preot-paroh Ioan Frâncu din Cetea, prot. Aiud, decedat la 13 Iunie a. c.

Congresul presei populare române s'a ținut în Cluj în ziua de 30 Iunie c., participând reprezentanții foilor populare din Transilvania. Rezultatul desbaterilor a fost cuprins în următoarele juste revendicări: *a)* Atenuarea nedreptății culturale a satelor printr'o mai justă repartizare de către stat a sacrificiilor bugetare destinate acțiunii culturale; *b)* reducerea taxei de expediție postală la 5 bani de exemplar pentru presa populară și reintroducerea dispozițiilor vechi de a se taxa ca imprimate somațiile de plată către abonați; *c)* acordarea aceluiași favoruri la procurarea hârtiei de tipar, ca și presei cotidiene; *d)* Legiferarea apărării

presei populare față de abonații renitenți, printr'o procedură de judecată și execuție rapidă; *e)* inserarea în presa populară a publicațiilor oficiale destinate satelor, urmând ca această operațiune să fie îndeplinită prin intermediul Asociației, ce va lua ființă; *f)* destinarea unei cote din taxele pe spectacole pe seama Asociației presei populare. — Ținând seamă de importanța presei populare nu ne îndoim că toate consideratele congresului vor fi satisfăcute.

Odoarele bisericesti duse la Moscova și cari formau mândria Mitropoliei din București, se crede că nu vor mai putea fi recăpătate, cu tot pactul de neagresiune încheiat de curând cu Sovietele. Între aceste odoare de o valoare neasemuită, duse la Moscova deodată cu Tesaurul Băncii Naționale, cuprinde nouă mitre, dintre cari unele cântăreau aproape un klg. și jumătate, numai aur curat, smaragde și diamante. Una dintre ele era împodobită cu 310 mărgăritare de mare preț. Apoi 38 de cruci și encolpioane arhieresti, încrustate cu diamante scilpitoare, mai multe cărje, sacouri, stihare, omofoare, epitrafale, mantile, covoare rare și scumpe, evanghelii îmbrăcate în aur și argint.

Chipurile sfinților în Africa, după cum relatează ziarele, sunt închipuite negru. Chiar și Mântuitorul Hristos și Maica Domnului în icoane au chip negru. În schimb diavolul în tot locul la negrii din Africa, este închipuit ca alb, în contrast cu chipul dela noi.

A apărut: *Liturgia „Sf. Ioan gură de aur“* pentru cor mixt, compusă după melodiile vechi bisericesti, notate de pr. D. Cunțanu, — de *Liviu Tempea*, profesor la conservatorul din Cluj. Prețul 200 Lei partitura. Se poate comanda la Librăria eparhială din Cluj, Piața Cuza Vodă nr. 6.

Donațiuni. La apelul dlui inginer Mihail Panin, au donat pentru biserica noastră din Valea-Dosului, următorii credincioși din Zlatna: Societ. „Breaza“, ing. I. Marinescu, Soc. „Pyrita“ câte 200 Lei; O. Albini, ing. I. Bădulescu, ing. I. Păcuraru, ing. M. Panin, ing. V. Oghina, ing. A. Scribanovici, dir. șc. E. Scrobote, Dr. Gh. Suciuc câte 100 Lei; contabil Nicodimescu 60 Lei,

ing. I. Vaș 50 Lei, ing. P. Georgescu 40 Lei și dir. șc. Deoanca 20 Lei. Consiliul parohial le exprimă mulțumirile sale.

Daruri pentru Catedrala ort. din Cluj.

În legătură cu cele publicate pân'acum, mai înregistrăm următoarele daruri:

Di ministru-prezident Dr. A. Vaida-Voivod și soția sa dna Elena, <i>scaunul regal</i> pân' la	20.000 L.
Societatea „Mica“ București, 10 kg. argint și aurul necesar pentru chivot	10.000 L.
Di inginer Traian Buradescu	5.000 L.
Di Dumitru Voniga, comerciant, un Te-trapod din nuc uscat	5.000 L.
Dna Marieta Fabius, 2 sfeșnice antice de argint curat, pentru Sfta masă	3.000 L.
Dna Iulian Popescu, o față de masă pentru Sf. Altar	1.000 L.
Di Dr. Amos Frâncu, un Omofor purtat de cel din urmă Episcop al Felea-cului, dăruit de contesa Bánffy (n'are preț de Inventar).	
	Total 50.000 L.

Alte daruri se primesc cu mulțumită.
Cluj, la 1 Iulie 1933.

Consiliul eparhial.



PARTEA OFICIALĂ



CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 3886—1933.

CIRCULAR

către toate oficiile protopopești și parohiale și către Sf. Mănăstiri.

Sf. Sinod sub Nr. 965 din 9 Iunie c., ne comunică următoarele: „Dela un timp încoace, se observă o vagabondare tot mai pronunțată a călugărilor și călugărițelor prin orașe și chiar și pe la sate. Aceasta întâmplându-se, fie în urma isgonirilor din mănăstiri pentru vre-o vină de care s'au făcut culpabili, fie că ei singuri au părăsit mănăstirile, pentru a nu suferi rigorile vinelor lor, dar în alte mănăstiri n'au mai intrat, complăcându-se în situația de vagabonzi. Aceștia, ieșiți în mijlocul lumii laice, nu fac altceva decât să îngroașe rândurile celor ce tulbură ordinea în Biserică și dau loc la aspre condamnări la adresa Bisericii din partea multora, că nu ia măsuri contra lor. Că este așa, n'avem decât să constatăm un fapt, în legătură cu îndreptarea calendarului. Cine întreține mișcarea vechilor calendariști în nordul Moldovei, acum a pă-

truns și în Transilvania, decât călugării și călugărițele, isgoniți de prin mănăstiri.

Aceștia le slujesc la toate sărbătorile, după vechiul calendar le oficiază slujbele de care au nevoie, i-au pus să-și facă bisericile lor aparte, îndemnându-i prin această a nu se supune dispozițiilor Sf. Sinod.

Având în vedere acestea, Sinodul Permanent, în șediua sa dela 15 Iunie a. c., mai ales că a fost sesizat și de laici cu dragoste de Biserica strămoșească și prestigiul ei, a hotărît ca pe viitor, călugării și călugărițele ce se vor face vinovați de vre-o culpă, să nu mai fie isgoniți din mănăstiri, ci să fie puși la pocăință, aplicându-li-se canoanele și regulile monahale, cvenite la vinele lor, până la îndreptare. Nici să mai fie lăsați a părăsi mănăstirea fără nici un rost.

Cât privește pe cei isgoniți sau fugiți și întrețin nesupunerea la calendarul îndreptat, să se facă toate încercările de a fi readuși la metaniile lor și forțați a se supune regulilor monahale, cărora au jurat să se supună la tunderea în monahism.“

Orice călugăr sau călugăriță ce se vor găsi vagabondând în Eparhie, vor fi îndrumați să se prezinte la cancelaria noastră, de unde îi vom trimite la mănăstirile unde își au metaniile.

Cluj, la 27 Iunie 1933.

Consiliul eparhial.

Nr. 4202—1933.

COMUNICAT

Nu de mult a apărut la București „*Pidalion*“-ul, o carte de canoane de Arhim. Zosima Târâlă și Haralambie Popescu. Această carte umple un gol și o mare lipsă în biserica noastră, întrucât Colecția de canoane a M. Șaguna este complet epuizată, așa că preoții noștri nu au nici un îndreptar pentru activitatea ce au să desfășoare.

Cartea menționată cuprinde toate canoanele: A Sf. Apostoli, a Sinoadelor ecumenice, particulare, a Sf. Părinți, iar la sfârșit este tabla de materii, precum și un indice alfabetic, așa că foarte ușor ne îndrumă și în scurtă vreme putem găsi ceea ce voim. — Prețul este de 350 Lei și se poate comanda dela *Preotul Haralambie Popescu, str. Sf. Voevozi 4, București.*

Având în vedere că preoții noștri au mare nevoie de un astfel de îndrumător, îi invităm să-și comande această carte.

Cluj, la 6 Iulie 1933.

Consiliul eparhial.

Nr. 3610/1933.

CONCURS

Prin această se publică concurs pentru primirea de studenți în Academia noastră teologică din Cluj, cu termenul de 15 Septemvrie a. c.

1. Candidații cari doresc să fie primiți vor înainta Consiliului nostru eparhial o cerere scrisă cu mâna proprie, anexând în original următoarele documente:

a) Actul de naștere și botez dela oficiul parohial;

b) Atestatul de bacalaureat;

c) Atestat medical, prin care să se constate integritatea spirituală și corporală a petentului;

d) Declarația petentului, subscrisă de părinți sau tutori, că după absolvirea cursului teologic, va intra în slujba eparhiei cel puțin 5 ani de zile, la din contră va restitui fondului seminarial toate speșele de întreținere, precum și bursele primite.

Cererile instruite cu aceste documente, se vor înainta Consiliului, până la 15 Sept.

Cereri intrate după acest termen nu se vor lua în considerare.

2. Nu se vor primi decât candidați înzestrați cu darul de a cânta.

3. Candidații acceptați se vor prezenta în ziua de 28 Septemvrie, la viza medicală și la examinarea aptitudinilor lor muzicale, dela care atârână primirea definitivă în Academia.

Atât cei primiți cât și clericii cei vechi se vor înscrie în zilele de 28—30 Sept.

4. După 1 Octomvrie nu se va mai face nici un fel înscriere. Cei neînscrisi până la acest termen vor fi considerați retrași din Academia.

5. Cu ocazia înscrierii fiecare student va plăti 150 Lei taxa de înscriere și 50 Lei pentru bibliotecă.

Pentru întreținerea la Internatul Academiei studenții vor avea să solvească o taxă anuală de 8000 Lei. În patru rate. 1: la înscriere; 2: la 1 Decemvrie; 3: la 1 Februarie; 4: la 1 Aprilie.

6. Până la 1 Oct. studenții vechi vor achita toate restanțele, precum și cel puțin o rată pentru anul școlar 1933—34, altfel nu vor putea fi primiți în Academie sub nici un motiv.

7. Toți clericii vor locui în internatul Academiei. Externi nu se vor mai admite.

8. Dela taxele de mai sus nu poate fi scutit nimenea. Burse sau alte ajutoare pentru acest an școlar nu se vor da.

9. Fiecare student primit în Institut va aduce cu sine cel puțin patru schimburi de rufe în stare bună.

Dela data înmatriculării studenții intră în toate drepturile și datorințele statorite în Regulamentul Academiei.

10. Nici un student nu poate cerceta în același timp, ca student ordinar, alte institute de învățământ.

La înmatriculare fiecare este obligat a se prezenta în persoană cu documentele originale.

Dela dispozițiile de mai sus nu se va mai putea face nici o excepțiune.

Cursurile regulate încep la 1 Octomvrie.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 13 Iunie 1933.

Nicolae Ivan,
Episcop.

Laur. Curea,
secretar.

Nr. 275—1933.

(21) 1—1

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. rom. din Frata, protopopiatul Turda, dă în întreprindere pe cale de licitație publică, prin oferte deschise, zidirea din nou a bisericii sale, de pe terenul destinat.

Terminul de licitație se statoroște pe ziua de Duminecă 23 Iulie a. c., orele 3 p. m.

Planurile, devizul și caetul de sarcini se pot vedea la oficiul parohial ort. rom. din Frata, unde se pot primi toate informațiunile necesare, cunoscând că tot materialul îl va da în natură biserica la fața locului și anteprenorul va avea să presteze numai manopera.

Reflectanții vor depune înainte de licitație ca vadiu 10% la prețul din deviz, în numerar ori în hârtii de stat cotate la bursă sau prin justificare de avere imobilă.

Consiliul parohial nu rebonifică speșele de deplasare și își rezervă dreptul de a ad-

judeca lucrarea aceluia dintre reflectanți, care va oferi mai mare garanție morală și materială, fără privire dacă oferta este cea mai avantajoasă.

Frata, din ședința Consiliului parohial ținută la 3 Iulie 1933.

ss. **Mircea Tomuș**, paroh. ss. **Dumitru Șomlea**, epitrop.

Văzut: *Iovian Murășianu*, protopop.

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a *Mogoș-Valea-Barnei*, din protop. Lupșa, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Salarul, conf. cvalificației.
2. Venitele stolare obicinuite.
3. Cimiterul de lângă Biserică.
4. Una zi de lucru dela fiecare cap de familie, care se poate răscumpăra și în bani.

Ne fiind case parohiale, Consiliul parohial va pune la dispoziția preotului camera de locuit a școlii din loc, care este lângă biserică, precum și o cămară, acestea în mod provizor până când se vor putea edifica case parohiale.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile provăzute cu toate documentele necesare, oficiului protopopesc a tract. Lupșa, și cu prealabila încuviințare a acestuia se vor putea prezenta în parohie, pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor trebui să prezinte act de învoire dela P. Sf. nostru Episcop, pentru a putea fi luați în candidație.

Baia-de-Arieș, la 2 Iulie 1933.

Oficiul protopopesc ort. rom. în conțelegere cu organele parohiale.

(19) 1—2 *Vasile Gan*, prot. stavrofor.

Nr. 623—1933. Prot. (20) 1—2

CONCURS

Pentru întregirea postului de preot în parohia de cl. I. *Luieriu*, din protopopiatul ort. român al Reghinului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.

2. Casă parohială cu supraedificate. Toate în stare bună.

3. Sesiune parohială 26 jugăre arător și fânaț.

4. Dela fiecare familie una felderă de porumb sfârmat.

5. Stola stabilită în ședința din 9 Iulie c. Reflectanții la acest post își vor înainta cererile provăzute cu toate documentele necesare, oficiului nostru, în termenul de mai sus, și cu prealabila încunoștințare a noastră se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor trebui să prezinte și act de învoire dela P. Sf. nostru Episcop, pentru ca să poată fi luați în candidație.

Reghin, la 11 Iulie 1933.

Oficiul protopopesc ort. rom. în conțelegere cu Consiliul parohial din Luieriu.

I. Maloș, protopop.

Nr. 131/1933.

(18) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de preot în parohia de cl. I. *Hodac*, protopopiatul ortodox român al Reghinului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială cu supraedificate.
3. Sesiune parohială 12 jugăre.
4. Drept de pășunat 4 vite.
5. Lemne de foc în pădure.
6. Dela fiecare familie $\frac{1}{2}$ mierță de porumb și $\frac{1}{2}$ zi de lucru sau echivalentul în bani.

7. Stola obicinuită.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile provăzute cu toate documentele necesare oficiului nostru și cu prealabilă încunoștințare a noastră se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul. Concurenții vor trebui să prezinte și act de învoire dela Prea Sf. nostru Episcop, pentru ca să poată fi luați în candidație.

Reghin, la 24 Februarie 1933.

Oficiul protopopesc ort. român, în conțelegere cu organele parohiale.

I. Maloș, protopop.